

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سر دبیر: دانیال معمار
معاون ضمائم: حامد فوقانی
دبیر ویژه نامه: پیام مؤمنی
دبیر اجرایی: مجتبی یار زمان

تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جنابی، زکیه سعیدی
زهرآیلندی، نصیبه سجادی، مهرادر سولی، ژرژاروز بهانی
سمیرا باباجانی، پورژنانیکام، مریم قاسمی، زهراسرویان و مقداد محرابی

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
صفحه آرایی: سعید غفوری، امید روشنگر
ویرایش عکس: کامبیز نویدی
صفحه خوانی و حرفچینی: همکاران واحد فنی تحریریه

صندوق پستی:

۱۹۳۹۵۵۴۴۶

تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴

نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

چاپ: همشهری

توزیع و اشتراک:

موسسه نشر گستر امروز نوین

پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

همشهری

گروه ضمائم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معمار، ۲۴، شهر نگار،
سرنخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید قریبش، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

صفحه «روایت تهران» که پیش روی شماست، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد؛ با عکس‌های بازمانده از خاطرات تهران دیروز و قصه‌ها و ماجراهای پس پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما از سال می‌کنید با نام خودتان منتشر و به شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.

نشانی و شماره تماس: ۲۲۰۲۳۴۵۵-۲۶۴ mahaleh@hamshahri.org

**بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند**

سایه‌ای بر تصویر یک اعدام

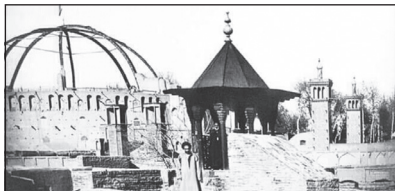
در میدان مشق

«آنتوان سوریوگین» عکاس معروف قاجار زمانی که عکس مراسم اعدام میرزا رضای کرمانی، قاتل شاه صاحبقران را ثبت کرد هیچ‌گاه فکر نمی‌کرد این عکس معروف‌ترین عکس دوران حضورش در ایران شود. آنتوان روسی به اهمیت اتفاقی که در میدان مشق تهران در سحرگاه چهارشنبه روزی از روزهای گرم تابستان در حال وقوع بود واقف بود برای همین طوری عکاسی کرد تا سایه خودش به همراه دوربین عکاسی در عکس نمایان شود و مهر نامش را نیز بر عکس ثبت کرد. رئیس بریگاد قزاق ایران که طناب دار میرزا رضا کرمانی را کشیده است در خاطراتش می‌نویسد: «در شب ۳۱ ژانویه در میدان مشق داری برپا کردند. هیچ‌یک از ساکنان تهران حاضر نبودند تیر چوبه دار را تحویل نمایند. بالاخره یکی پیدا شد و در قبال ۲۵ تومان تیر لازم را شبانه تحویل داد.» در کتاب «خاطرات عین السلطنه» آمده: او با قوت قلب گفت مردم بدانید که من بایی نیستم و مسلمان خالصم. سپس خطاب به میرغضب گفت چوبه دار را به یادگار نگه دارید، من آخرین نفر نیستم. بعد از این وی را اعدام کردند و جسدش برای عبرت سایرین، دو روز بالای دار ماند.

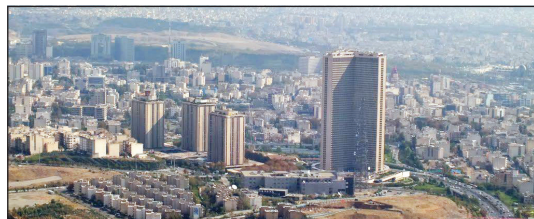
تاج گذاری تابستانی در برج بادگیرهای معرق

عمارت بادگیر کاخ گلستان، از بناهای تاریخی در قلب تهران است که به دستور فتحعلی شاه قاجار در سال ۱۱۹۲ شمسی ساخته شد. او آن را به ظل السلطان علیشاه میرزا، فرزند خود، بخشید و پس از او بنا به پسرش سیف‌الدوله میرزا، رسید. وجه تسمیه نام عمارت بادگیر، وجود چهار بادگیر است که در چهار گوشه عمارت قد علم کرده‌اند. در گذشته در بخش زیرین عمارت بادگیر، یک اتاق تابستانی بزرگ قرار داشته که با جریان باد چهار برج بادگیر و با کمک حوضخانه میانی که آب فئات شاهی در آن جاری بود، خنک می‌شد. به همین دلیل تاج‌گذاری مظفرالدین شاه در سال ۱۲۷۴ شمسی که مصادف با تابستان و گرمای شدید تهران بود در تالار همین عمارت روی تخت طاووس برگزار شد. فقط این برج بادگیرها در ایران با معرق‌ترین شده است.

سه قلوهای افسانه‌ای

برج‌های سه قلو، آ. اس. پ، اکنون در ضلع غربی بزرگراه کردستان، شمال غربی محله یوسف‌آباد و جنوب محله شیراز فعلی و در محاصره انبوهی از خیابان‌ها، بزرگراه‌ها و برج‌ها قرار دارند. اما روزگاری نه چندان دور در اوایل دهه ۵۰، این برج‌ها از نخستین ساکنان زمین‌های اطراف بودند؛ روزگاری که نه خبری از بزرگراه‌ها و خیابان‌های شلوغ بود و نه برج‌های بلندمرتبه دیگر.

عملیات ساخت این مجتمع‌های مسکونی از سال ۱۳۴۹ آغاز شد. ساخت این برج‌های سه قلو، در زمینی به مساحت ۱۱ هزار مترمربع تا سال ۱۳۵۴ طول کشید و پس از گذشت حدود ۵ دهه هنوز از برج‌های معروف پایتخت به شمار می‌روند. این مجموعه ۲۵۰ واحد آپارتمانی، ۱۲۰ واحد ویلایی، ۱۴۰ واحد تجاری و ۵۷۰ واحد انباری و پارکینگ دارد.

تماشاخانه صدساله لاله زار

یک قرن از راه‌اندازی تئاتر نصر تهران در خیابان لاله‌زار می‌گذرد. تئاتر نصر، ابتدا «تئاتر باقراق» نام داشت. دلایلش هم به مالک اولیه آن یعنی مدیر «گراندهتل»، «آقا سید نصرالله» معروف به «باقراق» برمی‌گردد. چند سال بعد هم اسم «گراندهتل» را به خود گرفت و بعدتر هم «تماشاخانه تهران» نامیده شد؛ جایی که زمانی محل گذر مهم‌ترین هنرمندان ایران بود. ناصر حبیبیان و محیا آقا حسینی در کتاب «تماشاخانه‌های تهران از ۱۲۴۷ تا ۱۳۸۹» نوشته‌اند: «بعد از آغاز کار هنرستان هنرپیشگی، از اول دی‌ماه سال ۱۳۱۹ شمسی، این تالار که حدود ۶۰۰ نفر ظرفیت داشت توسط سیدعلی خان نصر، عنایت‌الله شیبانی و احمد دهقان، به نام تماشاخانه تهران افتتاح شد و بعد از مرمت سالن، اغلب شاگردان هنرستان هنرپیشگی در این تالار شروع به فعالیت کردند.» در این دوره، کارگردان‌هایی مانند نصر، رفیع حالتی، مهدی نامدار، علی دریابیکی، علی‌اصغر گرمسیری، فضل‌الله پایگان و استانیان در تماشاخانه تهران فعالیت می‌کردند.

باغ منیرالسلطنه، تفرجگاه پولدارها

میدانی که این روزها به راسته فروش لوازم ورزشی معروف است در زمان قاجار از محله‌های اعیان‌نشین تهران بود و حتی نام امروزی‌اش منیریه هم برگرفته از باغ منیرالسلطنه، مادر کامران میرزا، پسر سوم ناصرالدین شاه قاجار است. در این منطقه باغی بزرگ بود که کل منطقه منیریه فعلی را دربرمی‌گرفت و تفرجگاه صاحب‌منصبان و متمولین آن دوران به حساب می‌آمد. اما این میدان چگونه به بورس لوازم ورزشی تبدیل شد؟ در کوچه‌ای در ضلع جنوبی این میدان باشگاه سعدیان فعال بود، باتوجه به اینکه در آن زمان بسیاری از افراد به باشگاه پولاد و باشگاه سعدیان می‌آمدند یکی دوفروشگاه لوازم ورزشی در این میدان پا گرفت و همین امر باعث شد که کم‌کم تعداد این فروشگاه‌ها بیشتر و بیشتر شود.

روایت‌های تهران
را با اسکن این
کیور آکدها ببینید.